

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ammatillisesta opettajankoulutuksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki ammatillisesta opettajankoulutuksesta. Samalla muutettaisiin ammattikorkeakouluopinnoista annettua lakia sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia tarpeellisilta osin. Nykyinen ammatillisista opettajankoulutuslaitoksista annettu laki kumottaisiin.

Nykyisin kolmessatoista suomenkielisessä yksikössä järjestettävä ammatillinen opettajankoulutus sijoitettaisiin viiden ammattikorkeakoulun yhteydessä toimiviin ammatillisiin opettajakorkeakouluihin. Ammatillisen opettajankoulutuksen johto, valvonta ja kehittäminen siirrettäisiin opetushallituksesta opetusministeriöön. Ammatillista opettajankoulutusta järjestävällä ammattikorkeakoululla olisi opettajankoulutusta varten sen itsensä hyväksymät koulutusohjelma ja opetussuunnitelma. Opettajankoulutusta varten ammattikorkeakoulussa olisi opettajankoulutuksen johtaja ja määrääjäksi valittava opet-

tajankoulutusneuvosto. Opettajankoulutuksen laajuus ja muut keskeiset asiat sisällytettäisiin ammattikorkeakoulun toimilupa- ja valtioneuvoston päätöksellä. Ruotsinkielinen ammatillinen opettajankoulutus siirrettäisiin kokonaisuudessaan järjestettäväksi Åbo Akademien kasvatustieteiden tiedekunnassa.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 1996, jolloin ammatillinen opettajankoulutus aloitettaisiin Hämeen, Oulun seudun ja Tampereen ammattikorkeakouluissa. Jyväskylän ammatillinen opettajakorkeakoulu sekä Suomen Liikemiesten Kauppaopiston ja Helsingin sairaanhoitopiston opettajankoulutusosastot jatkaisivat opetusministeriön alaisina väliaikaisina opettajankoulutuslaitoksina siihen saakka 1 päivään elokuuta 1996 saakka, jolloin Jyväskylän ammattikorkeakoulu sekä Helsingin liiketalouden ja hallinnon ammattikorkeakoulu aloittavat toimintansa ja opettajankoulutus aloitettaisiin niissä.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja ammatillisen opettajankoulutuksen nykyiset järjestelyt

Ammatillisista opettajankoulutuslaitoksista annetulla lailla (557/90) koottiin yhteen aikaisemmin eri oppilaitosmuotoja koskeviin

lakeihin sisältyneet ammatillista opettajankoulutusta koskevat säännökset. Opettajankoulutus järjestetään opetushallituksen alaisissa ammatillisissa opettajankoulutuslaitoksissa. Niitä ovat ammatilliset opettajakorkeakoulut ja ammatillisista oppilaitoksista annettussa laissa (487/87) tarkoitettujen ammatillisten oppilaitosten opettajankoulutusosastot. Ammatilliset opettajakorkeakoulut ovat it-

senäisiä yksiköitä. Opettajankoulutusosastot ovat osa asianomaista ammatillista oppilaitosta ja niihin noudatetaan opettajankoulutusta koskevien säännösten lisäksi ammatillisia oppilaitoksia koskevia säännöksiä.

Ammatillisten opettajakorkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten opettajankoulutusosastojen tehtävät ovat samat. Ammatillisten opettajankoulutuslaitosten tehtävänä on antaa ammatillisten oppilaitosten opettajiksi aikoville tarpeellinen pedagoginen koulutus. Opettajankoulutuslaitosten tehtävänä on myös antaa ammatillisten oppilaitosten opettajille täydennyskoulutusta ja niissä voidaan harjoittaa ammatillista koulutusta edistävää tutkimus-, kehittämis- ja palvelutoimintaa. Opettajankoulutuslaitokset voivat järjestää myös muuta koulutustoimintaa. Hämeenlinnan ammatillisen opettajakorkeakoulun yhteydessä toimii liikenneopetuskeskus, jossa koulutetaan liikenneopettajia.

Ammatilliset opettajakorkeakoulut ovat Hämeenlinnassa ja Jyväskylässä. Ne olivat alkuaan olleet pääasiassa ammattioppilaitosten opettajankoulutusta varten. Muiden oppilaitosmuotojen opettajankoulutus järjestettiin yleensä asianomaisten alan oppilaitoksen opettajankoulutusosastossa. Vuodesta 1992 lähtien kaikkiin opettajankoulutuslaitoksiin ovat voineet hakeutua kaikkien oppilaitosmuotojen opettajiksi aikovat. Opettajankoulutusosastoja oli kesään 1996 saakka yhdeksätoista oppilaitoksessa, joista yksi oli yksityinen ja kymmenen valtion oppilaitoksia.

Ammatillisten oppilaitosten ruotsinkielinen opettajankoulutus järjestetään Åbo Akademin kasvatustieteiden tiedekunnassa. Kauppaoppilaitosten, koti- ja laitostalousoppilaitosten sekä käsi- ja taideteollisuusoppilaitosten ruotsinkielinen opettajankoulutus järjestetään kuitenkin kolmessa ruotsinkielisessä oppilaitoksessa yhteistyössä akatemian kanssa.

Ammatillisten opettajakorkeakoulujen hallintoa hoitavat johtokunta, neuvottelukunta, opettajakunta, rehtori, apulaisrehtori, vararehtori ja oppilaskunta. Ammatillisten oppilaitosten opettajankoulutusosastoissa on opettajankoulutusneuvosto, joka on oppilaitoksen johtokunnan apuna opettajankoulutustehtäviä varten, ja johtaja, joka toimii oppilaitoksen rehtorin alaisena.

Ammatillisessa opettajankoulutuslaitokses-

sa annettava opettajankoulutus rakentuu säännösten mukaan ammatillisessa oppilaitoksessa tai korkeakoulussa suoritettulle tutkinnolle sekä riittävälle työkokemukselle. Ammatillisista opettajankoulutuslaitoksista annetun asetuksen (560/90) mukaan opetushallitus laatii opettajien peruskoulutusta varten opetussuunnitelman yleiset perusteet. Opettajankoulutuslaitoksen opetussuunnitelmasta päättää johtokunta.

Opiskelijat valitaan kasvatus- ja opettajan tehtävään soveltuvuuden, koulutusmotivaation ja koulutustarpeen perusteella. Opiskelijavalinnassa voidaan käyttää pääsy- ja soveltuvuuskokeita.

Ammatillisten opettajankoulutuslaitosten opettajat ovat virkanimikkeeltään yliopettajia. Opettajien tulee opetuksen hoitamisen ja siihen liittyvien tehtävien lisäksi osallistua tutkimus- ja kehittämistoimintaan ja opetuksen suunnitteluun sekä seurata alansa kehitystä ja kehittää opetustaan siten, että se vastaa hänen opetusalaansa ja työelämän kehitystä. Ammatillisten opettajankoulutuslaitosten rehtorit, johtajat ja opettajat voivat lisäksi säännösten mukaan tietyn määräajan palveltuaan virkavapaana täysin palkkaeduin osallistua lukukauden mittaiseen lisäkoulutukseen.

Koulutuksen laajuus ammatillisissa opettajankoulutuslaitoksissa on ollut 40 opintoviikkoa, lukuunottamatta teknillisten oppilaitosten ja yliopistoissa järjestettävän terveydenhuollon opettajankoulutusta. Tammikuun 1996 alusta siirryttiin 35 opintoviikon laajuisiin opettajankoulutuksen opintoihin.

Ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen vuotuinen uusien ammatillisten aineiden ja yleissivistävien aineiden opettajien tarve on noin 1300. Osa ammatillisten oppilaitosten opettajista hankkii opettajankoulutuksen yliopistojen opettajankoulutusohjelmista. Ammatillinen opettajankoulutus on sataprosenttisesti valtion rahoittamaa toimintaa. Rahoituksessa on otettu käyttöön niin sanottu opintoviikko- ja tutkintoperusteinen järjestelmä, minkä seurauksena yksikkökustannukset ovat alentuneet. Säästöä on syntynyt pääasiassa päällekkäisyyksien poistamisesta ja toimintojen rationalisoinnista. Suomenkielisen ammatillisen opettajankoulutuksen aloituspaikat ja yksikkökustannukset vuosina 1993—95 olivat seuraavat:

Taulukko 1. Suomenkielisen ammatillisen opettajankoulutuksen aloituspaikat ja yksikkökustannukset vuosina 1993—95

	Aloittaneet	Kokonais- kustannukset milj. mk	Yksikköhinta mk
1993	1 031	51,9	50 339
1994	832	36,0	43 269
1995	890	42,0	47 191

Vuoden 1995 yksikkökustannuksia nostavat Hämeenlinnan ja Jyväskylän opettajakorkeakoulujen vuokrat (6,6 miljoonaa markkaa).

Valtioneuvoston 18 päivänä kesäkuuta 1993 tarkistaman, vuosia 1991—1996 koskevan koulutuksen ja korkeakouluissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämissuunnitelman mukaisesti valtion ammatillisia oppilaitoksia on kunnallistettu ja yksityistetty. Viimeiset valtion oppilaitokset on tarkoitus kunnallistaa tai yksityistää kuluvan vuoden aikana siten, että valtion omistukseen jäisi edelleen viisi ammatillista erityisoppilaitosta. Kunnallistettujen tai kunnallistettavien valtion oppilaitosten joukossa ovat olleet myös sellaiset oppilaitokset, joissa on ollut ammatillisista opettajankoulutuslaitoksista annetussa laissa tarkoitettu opettajankoulutusosasto. Tässä tilanteessa päädyttiin väliaikaisratkaisuun. Ammatillisista opettajankoulutuslaitoksista annetun lain 5 §:ää muutettiin 30 päivänä kesäkuuta 1995 annetulla lailla (918/95) siten, että opettajankoulutusosaston perustaminen on mahdollista myös kunnan tai kuntayhtymän ylläpitämään ammatilliseen oppilaitokseen. Muutoksen tarkoituksena oli se, että opettajankoulutusosastot voisivat tarpeen mukaan edelleen toimia kunnallistetuissa oppilaitoksissa siihen saakka kunnes pysyvät ratkaisut opettajankoulutuksen järjestämisestä tehdään.

Opetusministeriö antoi kesäkuussa 1995 tekemillään päätöksillä luvan opettajankoulutusosaston perustamiseen Tampereen kaupungin ylläpidettäväksi siirrettyihin Tampereen teknilliseen oppilaitokseen ja Kurun normaalimetsäopistoon sekä Oulun seudun ammatillisen koulutuksen kuntayhtymälle siirrettyyn Oulun terveydenhuolto-oppilaitokseen ja Helsingin kaupungille siirrettyyn Helsingin sairaanhoito-opistoon. Uudenmaan maaseutuopiston, Lepaan puutarhaoppilaitoksen, Wetterhoffin käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen, Lahden muotoiluinstituutin sekä Järvenpään ja Keski-Suomen kotitalousopet-

tajaopistojen opettajankoulutusosastot lakkautettiin opetusministeriön tekemällä päätöksellä asianomaisen oppilaitoksen kunnallistamisajankohdasta lukien. Kolmen ensiksi mainitun oppilaitoksen opettajankoulutustehtävät siirrettiin Hämeenlinnan ammatillisen opettajakorkeakoulun ja kolmen viimeksi mainitun Jyväskylän ammatillisen opettajakorkeakoulun tehtäviksi siten, että ne hoidetaan edelleen asianomaisen kunnallistetun oppilaitoksen yhteyteen jäävissä yksiköissä. Nämä kaikki järjestelyt ovat voimassa toistaiseksi, kuitenkin enintään siihen saakka kun pysyvät päätökset opettajankoulutuksen järjestämisestä tehdään.

1.2. Nykyisen opettajankoulutusjärjestelmän arviointia

Ammatillisten opettajankoulutuslaitosten verkosto on kehittynyt ammatillisen koulutuksen aikaisemman hallinnollisen hajanaisuuden sekä oppilaitosmuoto- ja koulutusalasidonnaisuuden vuoksi tätä nykyä kolmestatoista yksiköstä muodostuvaksi, alueelliselta sijainniltaan sattumanvaraisesti syntyneeksi kokonaisuudeksi.

Opettajankoulutuslaitosten lukumäärää on koulutettavien määrään nähden pidettävä aivan liian suurena. Laitosten määrän vuoksi yksiköiden koko koulutettavien määrällä mitattuna on pääsääntöisesti liian pieni, minkä vuoksi yksiköiden henkiset ja aineelliset voimavarat koulutuksesta ja muista tehtävistään huolehtimiseen ovat vaatimattomat.

Kokonaisuudessaan opettajankoulutuslaitosten verkosto ei voi toimia nykyajan tulokellisuuden, taloudellisuuden ja tehokkuuden vaatimuksia vastaavasti. Yksiköiden pieni koko ja vielä osittainen koulutusalasidonnaisuus ovat myös esteenä ammatillisen koulutusjärjestelmän ja ammatillisen koulutuksen uusiin kehitysnäkymiin vastaamisessa.

Ammatillisen koulutuksen toimintaympäristö on muuttumassa. Opiskelijoiden itsenäisen opiskelun osuutta lisätään kaikissa koulutusjärjestelyissä. Sen seurauksena opettajan työ muuttuu entistä enemmän suunnitteleväksi, konsultoivaksi ja ohjaavaksi. Opettajasta tulee asiantuntijaohjaaja opetussuunnitelman toteuttajan ohella.

Koulutusjärjestelmää kehitetään jatkuvan koulutuksen periaatteen mukaisesti. Keskeisesti se kohdistuu aikuiskoulutukseen, joustaviin opiskelumahdollisuuksiin ja eri oppi-

laitosmuotojen väliseen yhteistyöhön. Amatillisten oppilaitosten ja lukioiden yhteistyötä tiivistetään. Tavoitteena on myös päästä eroon oppilaitosmuodoista ammatillisessa koulutuksessa edistämällä monialaisten oppilaitosten syntymistä. Yhtenä esimerkkinä tästä ovat ammattikorkeakouluopinnoista annetuissa laissa (255/95) tarkoitetut ammatikorkeakoulut.

Erityisesti ammattikorkeakoulujärjestelmä edellyttää opettajien koulutustason nostamista. Tämän vuoksi korkean asteen ammatillisen koulutuksen ja ammatillisen opettajakoulutuksen tulee saada tiivistyviä yhteistyön muotoja.

Euroopan yhdentyminen edellyttää työvoiman vapaan liikkuvuuden periaatteen mukaisesti tutkintojen vastavuoroista hyväksymistä. Sen lisäksi ammatillisella opettajakoulutuksella tulee olla suhteellisen yhtenäisellä kulttuurialueella myös sisällöllistä yhteistyötä.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1. Tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi

Ammatillisessa opettajakoulutuksessa olevien epäkohtien poistaminen ja toimintaympäristön muutoksiin vastaaminen edellyttävät opettajakoulutuksen uudelleenjärjestelyä. Esityksen tavoitteena on luoda sellainen ammatillisten opettajakoulutusyksikköjen verkosto, jolla voidaan turvata korkeatasoinen opettajakoulutus samalla kun se on tehokas ja taloudellinen.

Opettajakoulutuksen laatutasosta huolehtiminen edellyttää koulutuksen yksilöllisen joustavuuden lisäämistä, opetus suunnitelmallista kehittämistä ja kansainvälisen vertailtavuuden tehostamista. Ammatillisen opettajakoulutuksen tulee myös sisällöllisesti lähentyä työelämää, ammatillista peruskoulutusta ja ammattikorkeakouluja sekä toisaalta eri alojen tiede- ja taidekorkeakouluja.

Ammatillisen opettajakoulutuksen tulee myös edistää ammatillisen koulutuksen ja sen henkilöstön kehittämistä. Tässä tarkoituksessa ammatillisten opettajakoulutuslaitosten tulee harjoittaa oman alansa tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä opettajien täydennyskoulutusta yhteistyössä tiede- ja taidekorkeakoulujen kanssa.

Opettajakoulutusyksikköjen verkostoa

tulee kehittää siten, että voimavaroja voidaan kohdentaa tarkoituksenmukaisesti ja poistaa tarpeettomia päällekkäisyyksiä. Tämä edellyttää ammatillisen opettajakoulutuksen kokoamista entistä huomattavasti tehokkaampiin ja voimakkaampiin yksikköihin. Ammatilliset opettajakoulutusyksiköt olisivat erillisinä kuitenkin edelleen verrattain pieniä, ja toiminnan edellyttämä yhteistyö ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen kanssa tulisi järjestää erillisin sopimuksin. Ammatillisen opettajakoulutuksen kehittämisen edellytyksenä on yhteyksien säilyttäminen omaan toimintaympäristöön.

Ensimmäiset ammattikorkeakoulut aloittavat kokeiluvaiheen jälkeen toimintansa elokuun alussa 1996. Ammattikorkeakoulut muodostetaan pääsääntöisesti usean ammatillisen oppilaitoksen pohjalta monialaiseksi yhteenliittymäksi. Ammattikorkeakoulujen muodostamisen tavoitteena on erityisesti koulutustason kohottaminen, uusiin ammattitaitovaatimuksiin vastaaminen ja ammatillisen koulujärjestelmän toimintakyvyn parantaminen.

Ammatillisen opettajakoulutuksen sijoittaminen ammattikorkeakoulun yhteyteen luo mahdollisuudet opettajakoulutuksen kehittymiselle omassa toimintaympäristössään. Ratkaisu tarjoaa myös edellytykset nykyistä luontevampien yhteistyömuotojen kehittämiseen tiede- ja taidekorkeakoulujen kanssa.

2.2. Keskeiset ehdotukset

Ammattikorkeakoulujen yhteydessä toimivasta ammatillisesta opettajakoulutuksesta on tarkoituksenmukaista säätää oma laki, johon sisältyisivät nimenomaan ammatillista opettajakoulutuksen järjestämistä ja sen asemaa ammattikorkeakoulussa koskevat tarpeelliset säännökset. Muilta osin opettajakoulutusyksikköön, joka olisi osa ammattikorkeakoulua, noudatettaisiin ammattikorkeakouluopinnoista annettua lakia.

Opettajakoulutuksen ja täydennyskoulutuksen lisäksi opettajakoulutusyksikössä voitaisiin harjoittaa myös ammatillista koulutusta edistävää tutkimus- ja kehittämistyötä.

Ammatillisen opettajakoulutuksen järjestäminen ammattikorkeakoulussa perustuisi ammattikorkeakoulun toimiluvan muuttamiseen, josta päättäisi valtioneuvosto. Ammatillinen opettajakoulutus järjestettäisiin hal-

linnollisesti ammattikorkeakoulun yhteydessä toimivassa opettajakorkeakoulussa. Tämä tapahtuisi ammattikorkeakoulun toimiluvassa määriteltäviä koulutustehtäviä muuttamalla. Toimiluvan muuttamisen yhteydessä ammattikorkeakoululle voitaisiin asettaa myös opettajankoulutukseen kohdistuvia kehittämis- ja muita velvoitteita.

Ammatillisen opettajankoulutuksen muu kuin toimilupaan liittyvä valtakunnallinen ohjaus ja sääntely järjestettäisiin kuten ammattikorkeakouluissa. Lyhyemmän aikavälin tavoitteista sovittaisiin opetusministeriön ja ammattikorkeakoulujen tavoite- ja tuloskeskustelujen yhteydessä. Opettajankoulutus olisi mukana myös ammattikorkeakoulujen laadunarviointijärjestelmässä. Opettajankoulutuksen johto, valvonta ja kehittäminen siirtyisivät opetushallituksesta opetusministeriöön.

Hallinnollisesti ammattikorkeakoulun yhteydessä toimiva ammatillinen opettajakorkeakoulu olisi osa ammattikorkeakoulua, mutta opettajankoulutuksen hallintoa varten olisi johtaja ja opettajankoulutusneuvosto.

Opinnoista säädettäisiin tarkemmin asetuksella ja sen nojalla ammattikorkeakoulun omin päätöksin.

Ammatillinen opettajankoulutus olisi sataprosenttisesti valtion rahoittamaa toimintaa kuten tähänkin saakka. Rahoitus kattaisi nykyisen käytännön mukaisesti yksinomaan opettajankoulutuksesta aiheutuvat todelliset käyttökustannukset ja perustamiskustannuksiksi luettavat laitehankinnat kokonaisuudessaan.

Ammatillista opettajankoulutusta järjestettäisiin esityksen mukaan viidellä paikkakunnalla — Helsingissä, Hämeenlinnassa, Jyväskylässä, Tampereella ja Oulussa — joille se jo nykyisin on määrällisesti keskittynyt. Uudelleenjärjestely toteutettaisiin asteittain sitä mukaa kuin vakinaisten ammattikorkeakoulujen verkosto kehittyy. Ensimmäisessä vaiheessa siirrettäisiin elokuun 1996 alusta Hämeenlinnan ammatillinen opettajakorkeakoulu yksiköineen Hämeen ammattikorkeakoulun yhteyteen, Oulun terveydenhuolto-oppilaitoksen opettajankoulutusosasto Oulun seudun ammattikorkeakoulun yhteyteen sekä Kurun normaalimetsäopiston ja Tampereen teknillisen oppilaitoksen opettajankoulutusosastot Tampereen teknillisen ammattikorkeakoulun yhteyteen.

Jyväskylän ammatillinen opettajakorkeakoulu jatkaisi toimintaansa väliaikaisena

opettajankoulutuslaitoksena 1 päivään elokuuta 1997 saakka, jolloin Jyväskylän ammattikorkeakoulu aloittaa toimintansa ja opettajankoulutus aloitettaisiin siinä. Vastavasti Helsingin sairaanhoito-opiston ja Suomen Liikemiesten Kauppaopiston opettajankoulutusosastot jatkavat toimintaansa väliaikaisina opettajankoulutuslaitoksina 1 päivään elokuuta 1997 saakka, jolloin Helsingin liiketalouden ja hallinnon ammattikorkeakoulu aloittaa toimintansa ja opettajankoulutus aloitettaisiin siinä. Nämäkin laitokset siirtyisivät kuitenkin jo tässä vaiheessa opetusministeriön alaisuuteen.

Ruotsinkielinen ammatillinen opettajankoulutus siirrettäisiin kokonaisuudessaan järjestettäväksi Åbo Akademin kasvatustieteiden tiedekunnassa. Tämä merkitsisi Högvalla seminarium i huslig ekonomi, Svenska Handelsläroverket ja Åbo hemslöjdslärarinstitut - Åbolands vårdutbildning -nimisten oppilaitosten opettajankoulutustehtävien siirtämistä Åbo Akademin kasvatustieteiden tiedekunnan tehtäviksi.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Ammatillisen opettajankoulutuksen uudelleenjärjestely nykyisen kolmentoista opettajankoulutuslaitoksen sijasta viiteen ammattikorkeakoulun yhteydessä toimivaan ammatilliseen opettajakorkeakouluun ei sanottavasti vaikuta koulutuksen kokonaiskustannuksiin. Esitys tulee todennäköisesti kuitenkin laskemaan lievästi hallinto- ja opetuskustannuksia lyhyellä aikavälillä. Pitkällä aikavälillä esitys merkitsee opettajankoulutuksen toiminnan tehostumista ja taloudellisuuden lisääntymistä.

Ruotsinkielisen ammatillisen opettajankoulutuksen siirtäminen kokonaisuudessaan Åbo Akademin hoidettavaksi on otettu huomioon valtion kuluvan vuoden talousarviossa.

3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Ammatillisen opettajankoulutuksen siirtäminen ammattikorkeakoulujen yhteyteen muuttaa edelleen oppilaitosjärjestelmän rakennetta.

Ammatillisen opettajankoulutuksen ohjausjärjestelmä muuttuu esityksen mukaan sa-

manlaiseksi kuin ammattikorkeakoulujen, mikä merkitsee muutosta viranomaisten toimivaltasuhteissa. Opettajankoulutus ammattikorkeakoulujen yhteydessä on suoraan opetusministeriön alaista, minkä takia opetusministeriön tehtävät jossain määrin lisääntyvät. Opetushallitukselle ei enää jäisi säännöksiin perustuvia opettajankoulutustehtäviä. Opetushallitukselle nykyisin kuuluvista opettajankoulutustehtävistä päättäisivät suurelta osin ammattikorkeakoulut itse.

Opettajankoulutuksen siirtäminen ammattikorkeakoulujen yhteyteen ei lisää henkilöstön tarvetta. Myöskään ruotsinkielisen ammatillisen opettajankoulutuksen siirtäminen Åbo Akademin hoidettavaksi ei edellytä henkilöstöjärjestelyjä.

4. Asian valmistelu

4.1. Valmisteluvaiheet ja -aineisto

Hyväksyessään lain ammatillisista opettajankoulutuslaitoksista eduskunta kiirehti opettajankoulutuksen kehittämistä merkitsevän valmistelun käynnistämistä. Sivistysvaliokunta piti vuonna 1990 tehtyä ammatillisen opettajankoulutuksen uudistusta välivaiheena ammatillisen opettajankoulutuksen kehittämisessä kokonaisuudessaan. Valiokunta kiirehti myös pieniin yksiköihin hajautettujen maatalousalan, koti- ja laitostalouden sekä käsi- ja taideteollisuuden opettajankoulutuksen samoin kuin terveydenhuoltoalan opettajankoulutuksen tarkoituksenmukaista järjestämistä koskevien selvitysten tekemistä.

Opetusministeriön asettama ammatillisten opettajankoulutuslaitosten organisointityöryhmä esitti muistiossaan (opetusministeriön työryhmien muistioita 1993:23) vaihtoehtoja ja ehdotuksensa koulutuksen tulevista järjestelyistä. Työryhmä ehdotti, että nykyinen ammatillisten opettajankoulutuslaitosten verkko uudistetaan muodostamalla myöhemässä vaiheessa ammattikorkeakoulujen yhteydessä toimivat nykyistä laaja-alaisemmat ammatilliset opettajakorkeakoulut, joita voisi olla kolmesta kuuteen.

Eduskunnan sivistysvaliokunta totesi käsitellessään hallituksen esitystä laiksi ammattikorkeakouluopinnoista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (sivistysvaliokunnan mietintö n:o 32), että hallituksen esitykseen ei sisälly mahdollisuutta antaa opettajankoulutusta ammattikorkeakouluissa. Monissa ammatillisissa oppilaitoksissa, jotka tulevat muodostamaan ammattikorkeakoulujen perustan ja ovat nyt mukana kokeilussa, toimii kuitenkin opettajankoulutusosasto. Tilanne muodostuu monella tapaa ongelmalliseksi ja epätarkoituksenmukaiseksi opettajankoulutusosaston joutuessa jatkamaan toimintaansa ammatillisesta koulutusta järjestävän oppilaitoksen yhteydessä. Valiokunnan mielestä on tärkeää selvittää, kuinka monessa yksikössä ammatillista opettajankoulutusta on tarkoituksenmukaista antaa. Sen jälkeen tulee ratkaista, mikä on tarkoituksenmukaisin koulutustaso ammatilliselle opettajankoulutukselle ja muun muassa suhde tiedekorkeakouluihin. Vastauksessaan mainittuun hallituksen esitykseen eduskunta edellytti, että hallitus valmistelee opettajankoulutusta koskevan kokonaisratkaisun siten, että tarvittavat lainsäädäntötoimet saadaan tehtyä mahdollisimman pikaisesti.

Opetusministeriö asetti lokakuussa 1995 selvitysmiehen, jonka tehtävänä oli valmistella ehdotus ammatillisen opettajankoulutuksen uudelleenjärjestelyistä siten, että koulutus sijoitetaan viiden ammattikorkeakoulun yhteyteen. Selvitysmies jätti esityksensä opetusministeriölle tammikuun alussa 1996. Tämä esitys on valmisteltu selvitysmiehen esityksen ja siitä hankittujen lausuntojen pohjalta.

4.2. Lausunnot

Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot opetushallitukselta, ammatillisilta opettajankoulutuslaitoksilta, asianomaisilta väliaikaisilta ammattikorkeakouluilta, Suomen Kuntaliitolta ja Opetusalan Ammattijärjestöltä. Lausunnonantajien esittämät huomautukset on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon esitystä valmisteltaessa. Esitysluonnoksesta on niin ikään käyty asianmukaiset neuvottelut henkilöstöjärjestöjen kanssa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki ammatillisesta
opettajankoulutuksesta

1 luku. Yleiset säännökset

1 §. *Lain soveltamisala.* Ammatillinen opettajankoulutus siirtyisi lakiehdotuksen 1 §:n 1 momentin mukaan ammattikorkeakouluissa järjestettäväksi.

Ammatillisella opettajankoulutuksella tarkoitettaisiin pykälän 2 momentin mukaan ammattikorkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten opettajiksi aikoville tarpeellista opettajankoulutusta.

Ruotsinkielisen ammatillisen opettajankoulutuksen järjestäisi pykälän 3 momentin mukaan kokonaisuudessaan Åbo Akademin kasvatustieteiden tiedekunta.

2 ja 3 §. *Ammatillisen opettajankoulutuksen järjestäminen.* Opettajankoulutustehtävä. Lakiehdotuksen 2 §:n 1 momentin mukaan oikeus ammatillisen opettajankoulutuksen järjestämiseen voitaisiin antaa ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle muuttamalla ammattikorkeakoulun toimiluvaa.

Pykälän 2 momentin mukaan ammatillinen opettajankoulutus järjestettäisiin ammattikorkeakoulun yhteydessä toimivassa ammatillisessa opettajakorkeakoulussa sen mukaan kuin toimiluvassa opettajankoulutustehtävästä määrättäisiin. Koulutustehtävässä määrättäisiin 3 §:n 1 momentin mukaan opettajankoulutuksen opiskelijapaikkamäärä ja sijaintipaikat. Opiskelijapaikkamäärän ja sijaintipaikkojen muutoksiin antaisi 3 §:n 2 momentin mukaan luvan opetusministeriö.

Lakiehdotuksen 2 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvosto voisi asettaa toimiluvassa myös ammattikorkeakoulussa järjestettävälle opettajankoulutukselle kehittämis- ja muita velvoitteita. Tämä saattaa olla tarpeen varsinkin alkuvaiheessa.

Lakiehdotuksen 2 §:n 3 momentissa valtioneuvostolle säädettäisiin mahdollisuus opettajankoulutusluvan peruuttamiseen. Tämä voisi tulla kysymykseen, jos opettajankoulutuksen tarpeessa tapahtuisi olennaisia muutoksia tai jos muut opettajankoulutuksen järjestämiseen liittyvät syyt sitä edellyttäisivät.

4 §. *Muu ohjaus ja kehittämisvastuu.* Opettajankoulutuksen muussa kuin valtio-

neuvoston päättämän toimiluvan muuttamisen kautta tapahtuvassa ohjauksessa ja säätelyssä sekä kehittämisvastuussa noudatettaisiin soveltuvin osin samaa menettelyä kuin ammattikorkeakoulun muunkin toiminnan osalta.

2 luku. Opettajankoulutuksen hallinto

5 §. *Opettajankoulutuksen hallinnon perusteet.* Opettajankoulutuksen hallintoa varten olisi johtaja ja opettajankoulutusneuvosto. Niiden nimittäminen ja asettaminen jäisivät ammattikorkeakoulun ylläpitäjän tehtäväksi. Määrääjäksi asetettavaan opettajankoulutusneuvostoon kuuluisi ammatillisen opettajakorkeakoulun johtajan lisäksi ammatillisia oppilaitoksia, ammattikorkeakouluja sekä tiede- ja taidekorkeakouluja samoin kuin elinkeino- ja muuta työelämää ammattikorkeakoulun toimialalla edustavia henkilöitä.

3 luku. Opetus ja opinnot

6 §. *Opintojen perusteet sekä opetus-suunnitelma.* Pykälän 1 momentin mukaan opettajankoulutukseen sisältyvien opintojen tavoitteista, rakenteesta ja muista opintojen perusteista säädettäisiin asetuksella. Tarkempia määräyksiä annettaisiin ammattikorkeakoulun tutkintosäännössä.

Opettajankoulutusta varten olisi oma koulutusohjelma. Ammatillinen opettajakorkeakoulu päättäisi itse opettajankoulutusohjelman opetussuunnitelmasta.

4 luku. Opiskelijat

7 §. *Kelpoisuus opettajankoulutukseen.* Ehdotuksen mukaan edellytyksenä ammatilliseen opettajankoulutukseen pääsemiselle olisi sellainen koulutus ja työkokemus, joka vaaditaan ammattikorkeakoulun tai ammatillisen oppilaitoksen opettajan virkaan tai toimeen.

8 §. *Opiskelijamäärä.* Ammattikorkeakoulu päättäisi koulutustehtävän rajoissa opettajankoulutukseen vuosittain otettavien opiskelijoiden määrästä, jollei opetusministeriö käytäisi 4 §:n mukaista toimivaltaa. Menettely olisi sama kuin muutoinkin ammattikorkeakoulussa.

9 §. *Opiskelijavalinta.* Ammattikorkeakou-

lu itse päättäisi, kuten ammattikorkeakoulun muunkin opiskelijavalinnan osalta, opettajankoulutuksen opiskelijavalinnan perusteista ja valintakokeiden käyttämisestä. Säännöshdotuksen mukaan hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita.

Ammattikorkeakoulu tekisi myös hallinnollisen päätöksen opiskelijaksi ottamisesta.

5 luku. Opettajat ja muu henkilöstö

10 §. *Opettajat.* Ammatillisessa opettajakorkeakoulussa olisi johtajan virka tai toimi sekä yliopettajan virkoja tai toimia. Nämä virat ja toimet olisivat ammattikorkeakoulun virkoja ja toimia. Tarkoitus on, että myös muut ammattikorkeakoulun opettajat voisivat tarpeen mukaan opettaa opettajankoulutuksessa.

11 §. *Kelpoisuusvaatimukset ja tehtävät.* Pykälä sisältää valtuuden säätää johtajan ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista ja tehtävistä asetuksella. Kelpoisuusvaatimuksia on tarkoitus väljentää nykyisestä.

6 luku. Erinäiset säännökset

12 §. *Opettajien ammattitaidon ylläpitäminen.* Ammatillisista opettajankoulutuslaitoksista annetun lain 18 §:ään sisältyneet säännökset virkavapaudesta opettajien ammattitaidon ylläpitämiseksi ehdotetaan sisällytettäväksi sellaisenaan 12 §:ään.

13 §. *Rahoitus.* Pykälän mukaan ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle myönnettäisiin valtionavustusta ammatillisen opettajankoulutuksen käyttökustannuksiin ja perustamiskustannuksiksi luettaviin laitehankintoihin siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (705/92) säädetään.

14 §. *Suhde ammattikorkeakoululainsäädäntöön.* Ehdotuksen mukaan ammatilliseen opettajankoulutukseen sovelletaan nyt ehdotetun lain säännösten lisäksi soveltuvin osin ammattikorkeakouluja koskevia säännöksiä. Esimerkiksi opettajien täydennyskoulutukseen, tutkimus- ja kehittämistoimintaan, oikaisun hakemiseen opettajankoulutuksen opiskelijaksi ottamista koskevaan päätökseen, opiskelijan oikeusturvaan ja kurinpitoon, henkilöstön asemaan sekä muutoksenhakuun sovellettaisiin ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain säännöksiä.

15 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälän mukaan tarkemmat säännökset annettaisiin ase-

tuksella.

1.2. Laki ammattikorkeakouluopinnoista

24 a §. *Ammatillinen opettajankoulutus.* Ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain 8 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 24 a §, joka mahdollistaa ammatillisen opettajankoulutuksen järjestämisen sen mukaan kuin ammatillisesta opettajankoulutuksesta ehdotetussa laissa säädetään.

1.3. Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta

38 §. *Valtionavustus kokeilutoimintaa, erityistehtäviä, toiminnan käynnistämistä ja opettajankoulutusta varten.* Ehdotuksen mukaan ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle myönnettäisiin ammatillisen opettajankoulutuksen osalta yksinomaan tästä koulutuksesta aiheutuviin todellisiin käyttökustannuksiin sekä perustamiskustannuksiksi luettaviin laitekustannuksiin valtionavustusta samojen perusteiden mukaan kuin on myönnetty sellaisen ammatillisen oppilaitoksen ylläpitäjälle, jossa on ollut opettajankoulutusosasto.

Helsingin sairaanhoito-opiston ja Suomen Liikemiesten Kauppaopiston opettajankoulutusosastojen valtionavustukseen noudatettaisiin edelleen 1 päivään elokuuta 1997 saakka aikaisempia säännöksiä.

2. Tarkemmat säännökset

Ammatillisesta opettajankoulutuksesta ehdotetun lain nojalla annettaisiin asetus ammatillisesta opettajankoulutuksesta. Asetus sisältäisi lakia täydentävät säännökset ammatillisen opettajakorkeakoulun hallinnosta, opetuksesta ja opettajista. Myös Hämeen ammattikorkeakoulun yhteyteen sijoitettavasta liikenneopetuskeskuksesta säädettäisiin asetuksella.

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä elokuuta 1996. Samalla kumottaisiin ammatillisista opettajankoulutuslaitoksista annettu laki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ammatillisesta opettajankoulutuksesta ehdotetun lain 17 §:n mukaan lain voimaantullessa Hämeenlinnan ammatillinen opettajakorkeakoulu siirtyisi Hämeen am-

mattikorkeakoulun yhteydessä toimivaksi ammatilliseksi opettajakorkeakouluksi, Oulun terveydenhuolto-oppilaitoksen opettajakoulutusosasto Oulun seudun ammattikorkeakoulun yhteydessä toimivaksi ammatilliseksi opettajakorkeakouluksi sekä Kurun normaalimetsäopiston ja Tampereen teknillisen oppilaitoksen opettajakoulutusosastot Tampereen ammattikorkeakoulun yhteydessä toimivaksi ammatilliseksi opettajakorkeakouluksi. Opetusministeriö muuttaisi mainittujen ammattikorkeakoulujen koulutustehtävää määräämällä opettajakoulutuksen opiskelijapaikkamäärät ja sijaintipaikat.

Jyväskylän ammatillinen opettajakorkeakoulu sekä Helsingin sairaanhoito-opiston ja Suomen Liikemiesten Kauppaopiston opettajakoulutusosastot jatkavat opetusministeriön alaisina väliaikaisina opettajakoulutuslaitoksina 1 päivään elokuuta 1997 saakka, jolloin Jyväskylän ammattikorkeakoulu sekä Helsingin liiketalouden ja hallinnon ammattikorkeakoulu aloittavat toimintansa ja opettajakoulutus aloitettaisiin niissä.

Ruotsinkielinen ammatillinen opettajakoulutus siirtyisi lain voimaantullessa koko-

naisuudessaan järjestettäväksi Åbo Akademin kasvatustieteiden tiedekunnassa.

Lakiehdotuksen 18 §:n 1 momenttiin ehdotetaan otettavaksi Hämeenlinnan ammatillisen opettajakorkeakoulun henkilöstön Hämeen ammattikorkeakouluun siirtämistä koskeva säännös.

Ammatillisen opettajakorkeakoulun palveluksesta kunnallisen ammattikorkeakoulun palvelukseen siirtyvän 31 päivän joulukuuta 1939 jälkeen syntyneen henkilön eläketurva määräytyisi 18 §:n 2 momentin mukaan samoin kuin valtion ammatillisen oppilaitoksen kunnallistamisen yhteydessä eräistä henkilöstön asemaa koskevista järjestelyistä kunnallistettaessa opetusministeriön hallinnonalaan kuuluvia ammatillisia oppilaitoksia annetussa laissa (1422/94) säädetään. Hänen valtion palvelukseen perustuva eläketurvansa määräytyisi kunnallistamista edeltävältä ajalta siten kuin se olisi määräytynyt jos hän olisi jatkanut valtion palveluksessa eläketahtumaan asti.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

ammattillisesta opettajakoulutuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Ammatillinen opettajakoulutus järjestetään ammattikorkeakoulussa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Ammatillisella opettajakoulutuksella tarkoitetaan ammattikorkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten opettajille ja opettajiksi

aikoville tarpeellista opettajakoulutusta.

Ruotsinkielinen ammatillinen opettajakoulutus järjestetään Åbo Akademi -nimisen yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnassa.

2 §

Ammatillisen opettajakoulutuksen järjestäminen

Valtioneuvosto voi muuttaa ammattikorkeakoulun toimilupaa siten, että ammattikorkeakoulun ylläpitäjällä on oikeus järjestää ammatillista opettajakoulutusta.

Ammatillinen opettajankoulutus järjestetään ammattikorkeakoulun yhteydessä toimivassa ammatillisessa opettajakorkeakoulussa sen mukaan kuin toimiluvassa opettajankoulutustehtävästä määrätään. Toimiluvassa voidaan ammattikorkeakoululle määrätä myös opettajankoulutukseen kohdistuvia kehittämis- ja muita velvoitteita.

Valtioneuvosto voi luvansaajaa kuultuaan peruuttaa luvan, jos opettajankoulutuksen tarpeen olennaiset muutokset tai muut opettajankoulutuksen järjestämiseen liittyvät syyt sitä edellyttävät.

3 §

Opettajankoulutustehtävä

Ammattikorkeakoulun opettajankoulutustehtävässä määrätään opettajankoulutuksen opiskelijapaikkamäärä ja sijaintipaikat.

Luvan opiskelijapaikkamäärän ja sijaintipaikkojen muuttamiseen antaa opetusministeriö.

4 §

Muu ohjaus ja kehittämisvastuu

Ammatillisen opettajankoulutuksen muussa ohjauksessa ja kehittämisvastuussa noudetaan soveltuvin osin mitä niistä ammattikorkeakoulujen osalta säädetään.

2 luku

Opettajankoulutuksen hallinto

5 §

Opettajankoulutuksen hallinnon perusteet

Opettajankoulutuksen hallintoa varten ammatillisessa opettajakorkeakoulussa on johtaja ja opettajankoulutusneuvosto.

Opettajankoulutusneuvostossa on puheenjohtajana opettajakorkeakoulun johtaja ja enintään seitsemän muuta jäsentä. Jäsenistä yhden tulee edustaa opettajia ja yhden opiskelijoita. Lisäksi opettajankoulutusneuvostossa tulee olla koulutuksen sekä elinkeino- ja muun työelämän asiantuntevasta edustavista jäseniä. Opettajankoulutusneuvoston jäsenineen ja varajäsenineen aset-

taa ammattikorkeakoulu neljäksi vuodeksi kerrallaan, opiskelijoita edustavan jäsenen ja varajäsenen kuitenkin yhdeksi vuodeksi kerrallaan.

Opettajankoulutusneuvoston tehtävänä on valmistella opettajankoulutusta koskevat asiat ammattikorkeakoulun hallitukselle.

3 luku

Opetus ja opinnot

6 §

Opintojen perusteet sekä opetussuunnitelma

Opintojen tavoitteista, rakenteesta ja muista opintojen perusteista säädetään asetuksella ja määrätään sen nojalla ammattikorkeakoulun tutkintosäännössä.

Ammatillinen opettajakorkeakoulu päättää opettajankoulutusohjelman opetussuunnitelmasta sen mukaan kuin tutkintosäännössä määrätään.

4 luku

Opiskelijat

7 §

Kelpoisuus opettajankoulutukseen

Opettajankoulutukseen voidaan ottaa henkilö, jolla on sellainen koulutus ja työkokemus, joka vaaditaan ammattikorkeakoulun tai ammatillisen oppilaitoksen opettajan virkaan tai toimeen.

8 §

Opiskelijämäärä

Ammattikorkeakoulu päättää koulutustehtävän rajoissa opettajankoulutukseen vuosittain otettavien opiskelijoiden määrästä, jollei 4 §:stä muuta johdu.

9 §

Opiskelijavalinta

Ammatillisen opettajankoulutuksen opiskelijavalinnan perusteista ja valintakokeen järjestämisestä päättää ammattikorkeakoulu. Hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia

valintaperusteita.

Opiskelijat ottaa ammattikorkeakoulu sen mukaan kuin asetuksella tarvittaessa säädetään.

5 luku

Opettajat ja muu henkilöstö

10 §

Opettajat

Ammatillisessa opettajakorkeakoulussa on johtajan virka tai toimi ja yliopettajan virkoja tai toimia. Opettajakorkeakoulussa voi olla tuntiopettajia ja luennoitsijoita.

Ammatillisen opettajakorkeakoulun virat ovat ammattikorkeakoulun virkoja.

11 §

Kelpoisuusvaatimukset ja tehtävät

Ammatillisen opettajakorkeakoulun johtajan ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista ja tehtävistä säädetään asetuksella. Opetusministeriö voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden.

6 luku

Erinäiset säännökset

12 §

Opettajien ammattitaidon ylläpitäminen

Ammatillisen opettajakorkeakoulun vakinaisella johtajalla ja opettajalla on aina seitsemän vuotta palveltuaan oikeus ja velvollisuus virkavapaana ja virkaan kuuluvien palkkaeduin, jollei virkavapaudesta virkaehtosopimuksin toisin ole sovittu, täydentää viran hoitamista edistäviä tietojaan ja taitojaan viisi opettajakorkeakoulun työkuukautta sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske johtajaa tai opettajaa, joka on täyttänyt tai täyttäisi 60 vuotta ennen lisäkoulutuksen päättymistä.

13 §

Rahoitus

Ammatillisen opettajakoulutuksen käyttö-kustannuksiin ja perustamiskustannuksiksi luettaviin laitehankintoihin myönnetään valtionavustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (705/92) säädetään.

14 §

Suhde ammattikorkeakoululainsäädäntöön

Ammatilliseen opettajakoulutukseen noudatetaan muutoin soveltuvin osin, mitä ammattikorkeakouluopinnoista annetussa laissa (255/95) ja sen nojalla säädetään tai määrätään.

15 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

7 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1996.

Tällä lailla kumotaan ammatillisista opettajakoulutuslaitoksista 15 päivänä kesäkuuta 1990 annettu laki (557/90) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

17 §

Opettajakoulutuslaitoksia koskeva siirtymäsäännös

Tämän lain voimaan tullessa Hämeenlinnan ammatillinen opettajakorkeakoulu siirtyy Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen kuntayhtymän ylläpidettäväksi ja Hämeen ammattikorkeakoulun yhteydessä toimivaksi

ammattilliseksi opettajakorkeakouluksi, Oulun terveydenhuolto-oppilaitoksen opettajakoulutusosasto Oulun seudun ammattillisen koulutuksen kuntayhtymän ylläpidettäväksi ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun yhteydessä toimivaksi ammatilliseksi opettajakorkeakouluksi sekä Kurun normaalmetsäopiston ja Tampereen teknillisen oppilaitoksen opettajakoulutusosastot Tampereen kaupungin ylläpidettäväksi ja Tampereen ammattikorkeakoulun yhteydessä toimivaksi ammatilliseksi opettajakorkeakouluksi. Opetusministeriö muuttaa mainittujen ammattikorkeakoulujen koulutustehtävää erikseen siten, että siinä määrätään opettajakoulutuksen opiskelijapaikkamäärät ja sijaintipaikat.

Jyväskylän ammatillinen opettajakorkeakoulu sekä Helsingin sairaanhoito-opiston ja Suomen Liikemiesten Kauppaopiston opettajakoulutusosastot jatkavat opetusministeriön alaisina väliaikaisina opettajakoulutuslaitoksina 1 päivään elokuuta 1997 saakka, jolloin Jyväskylän ammatillinen opettajakorkeakoulu siirtyy Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy:n ylläpidettäväksi ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun yhteydessä toimivaksi ammatilliseksi opettajakorkeakouluksi sekä Suomen Liikemiesten Kauppaopiston ja Helsingin sairaanhoito-opiston opettajakoulutusosastot Helsingin liiketalouden ja hallinnon ammattikorkeakoulun säätiön ylläpidettäväksi ja Helsingin liiketalouden ja hallinnon ammattikorkeakoulun yhteydessä toimi-

vaksi ammatilliseksi opettajakorkeakouluksi. Tämän lain voimaan tullessa Högvalla seminarium i huslig ekonomi, Svenska Handelsläroverket ja Åbo hemslöjdslärarinstitut -nimisten oppilaitosten opettajakoulutusosastot lakkaavat ja niiden opettajakoulutustehtävät siirtyvät Åbo Akademi -nimisen yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan tehtäviksi.

18 §

Henkilöstöä koskeva siirtymäsäännös

Tämän lain voimaan tullessa Hämeenlinnan ammattillisen opettajakorkeakoulun vakinaiset virkamiehet ja toistaiseksi voimassa olevassa työsopimussuhteessa olevat työntekijät siirretään suostumuksensa mukaisesti Hämeen ammattikorkeakoulun vastaavaan tai lähinnä vastaavaan virkaan tai työsopimussuhteeseen tehtävään virkoka haettavaksi julistamatta.

Sellaisen ammatillisen opettajakorkeakoulun palveluksesta kunnallisen ammattikorkeakoulun palvelukseen 17 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti siirtyvän henkilön eläketurvaan, joka on syntynyt 31 päivän joulukuuta 1939 jälkeen, noudatetaan, mitä eräistä henkilöstön asemaa koskevista järjestelyistä kunnallistettaessa opetusministeriön hallinnonalaan kuuluvia ammatillisia oppilaitoksia annetussa laissa (1422/94) säädetään.

2.

Laki

ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään ammattikorkeakouluopinnoista 3 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (255/95) 8 lukuun uusi 24 a § seuraavasti:

24 a §

Ammatillinen opettajakoulutus

Ammattikorkeakoulu voi sille määrätyn koulutustehtävän rajoissa järjestää ammatillista opettajakoulutusta sen mukaan kuin

siitä erikseen säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1996.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 38 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (705/92) 38 §:n 2 momentti seuraavasti:

38 §

*Valtionavustus kokeilutoimintaa, erityis-
tehtäviä, toiminnan käynnistämistä ja
opettajankoulutusta varten*

— — — — —
Ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle suori-
taan ammatillisen opettajankoulutuksen osal-
ta yksinomaan tästä koulutuksesta aiheutuvat
todelliset käyttökustannukset ja perustamis-
kustannuksiksi luettavat laitehankinnat val-
tionavustuksena kokonaisuudessaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elo-
kuuta 1996.

Helsingin sairaanhoito-opiston ja Suomen
Liikemiesten Kauppaopiston opettajankou-
lutososastojen valtionavustukseen noudate-
taan 1 päivään elokuuta 1997 saakka tämän
lain voimaan tullessa voimassa olleita sään-
nöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.

Helsingissä 3 päivänä toukokuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Opetusministeri *Olli-Pekka Heinonen*

2.

Laki**ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään ammattikorkeakouluopinnoista 3 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (255/95) 8 lukuun uusi 24 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

24 a §

Ammatillinen opettajankoulutus

Ammattikorkeakoulu voi sille määrätyn koulutustehtävän rajoissa järjestää ammatillista opettajankoulutusta sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1996.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 38 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (705/92) 38 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

38 §

*Valtionavustus kokeilutoimintaa, erityistehtäviä, toiminnan käynnistämistä ja
opettajankoulutusta varten*

Ammatillisen oppilaitoksen ylläpitäjälle suoritetaan oppilaitoksen opettajankoulutuksen osalta ja harjoituskouluna toimivan ammatillisen oppilaitoksen ylläpitäjälle harjoituskouluna toimimisen osalta yksinomaan tästä koulutuksesta aiheutuvat todelliset käyttökustannukset ja perustamiskustannuksiksi luettavat laitehankinnat valtionavustuksena kokonaisuudessaan.

Ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle suoritetaan ammatillisen opettajankoulutuksen osalta yksinomaan tästä koulutuksesta aiheutuvat todelliset käyttökustannukset ja perustamiskustannuksiksi luettavat laitehankinnat valtionavustuksena kokonaisuudessaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1996.

Helsingin sairaanhoito-opiston ja Suomen Liikemiesten Kauppaopiston opettajankoulutusosastojen valtionavustukseen noudatetaan 1 päivään elokuuta 1997 saakka tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
